

BİR İLETİŞİM MESELESİ

ETKİLİ İLETİŞİM İÇİN
PRATİK STRATEJİLER
VE TEKNİKLER

YEDİTEPE
ÜNİVERSİTESİ

Bu sunumda, günlük hayatta karşılaştığınız iletişim zorluklarının üstesinden gelmenize yardımcı olacak pratik stratejiler ve teknikler öğreneceksiniz.

WELCOME ABOARD

HI, I'M
YOUR HOST!

DR. ÖĞR. ÜYESİ NAZLI ÇETİN GÜNDOĞDU
Halkla İlişkiler ve Tanıtım Bölümü /
İletişim Fakültesi

Etkili İletişim

Daha İyi Anlamak, Daha İyi Anlatmak

YEDİTEPE
ÜNİVERSİTESİ

30.yıl

YU
LEARNIT

İletişim Nedir?

Temel Unsurlar & İletişim Süreci

İletişim, bir kaynaktan çıkan mesajın bir kanal aracılığıyla alıcıya iletilmesi ve anlamlandırılması sürecidir.

Çift Yönlü

İletişim sadece konuşmak değil, karşılıklı alışveriştir

Anlam İnşası

Mesaj gönderildiğinde değil, anlaşıldığında tamamlanır

Bağlam Bağımlı

Ortam, ilişki ve kültür mesajı şekillendirir

İLETİŞİM SÜRECİ

Bir mesaj nasıl yolculuk eder?

İletişim Modeli

SÖZLÜ İLETİŞİM #1

Kelimeler, ses tonu ve vurgu kullanarak mesaj iletme. Yüz yüze konuşmalar, telefon görüşmeleri ve sunumlar bu kategoriye girer.

SÖZSÜZ İLETİŞİM #2

Beden dili, mimikler, jestler ve göz teması aracılığıyla iletişim. Mesajın %70'ini oluşturabilir.

YAZILI İLETİŞİM #3

E-postalar, mesajlar, raporlar ve sosyal medya gönderileri. Kalıcı ve belgelenebilir iletişim şeklidir.

“TAMAM, SEN BİLİRSİN”

İLETİŞİM KAZASI

Gönderici ile alıcı arasında mesajın yanlış anlaşılması veya bozulması durumudur. Anlam kayması, yanlış yorumlama veya eksik bilgi aktarımı iletişim kazalarına yol açar.

THE PROBLEM WE'RE TACKLING TODAY

İnsanlar anlamak için değil cevap vermek için dinler.

Neden olur?

- Eksik dinleme
- Varsayım yapma
- Tonlama hatası
- Yazılı iletişimde duygu eksikliği
- Önyargılar
- Duygusal yük (stres, öfke)
- Dijital iletişim (mesaj, WhatsApp, mail)

Empatik Dinleme

Gerçekten Duymak ve Anlamak

ONE TRUTH AND TWO LIES

Yüzeysel Dinleme #1

Karşı taraf konuşurken zihnin başka yerde olması.

Belirtiler:

Göz teması var ama zihin yok
Telefonla ilgilenme
“Hı hı” tepkileri
Sadece cevap sırasını bekleme

Odak: Kendim Amaç: Bitmesini beklemek

Savunucu Dinleme #2

Söyleneni anlamak için değil, kendini korumak için dinlemek.

Belirtiler:

Hemen açıklama yapma ihtiyacı
“Ama...” ile başlayan cümleler
Geribildirim tehdit gibi algılama
Zihin: “Buna nasıl cevap vereceğim?”

Odak: Kendim Amaç: Haklı çıkmak

Aktif & Empatik Dinleme #3

Karşı tarafın söylediklerini bilinçli olarak anlamaya çalışma süreci.

Özellikleri:

Göz teması
Beden diliyle eşlik
Özetleme
Açık uçlu soru sorma
Yargılamadan dinleme

Odak: Karşımdaki Amaç: Anlamak

EMPATİK DİNLEMENİN ÖNÜNDEKİ ENGELLER

Değerlendirme Tuzağı

Kişiyi ya da fikri dinlerken "doğru/yanlış" diye yargılamak

Cevap Hazırlama

Karşı konuşurken kendi cevabını planlamakla meşgul olmak

Filtre Efektı

Sadece kendi inançlarımızla örtüşen şeyleri duymak

Tavsiye Refleksi

Anlamadan önce çözüm önermeye atlamak

Dikkat Dağınıklığı

Telefon, düşünceler veya ortam gürültüsü

Duygusal Tepki

Konuya ya da kişiye karşı tetiklenen güçlü duygular

SOLER Modeli

S

Square

Karşıya Dönük
Dur

Bedeninle
karşıdakine
yöneldiğini göster

O

Open

Açık Beden Dili

Kollarını
kavuşturma; açık ve
davetkar dur

L

Lean

Hafifçe Öne Eğil

İlgilendiğini ve
odaklandığını
gösterir

E

Eye Contact

Göz Teması

Doğal ve rahat göz
teması kur

R

Relax

Rahat Ol

Gergin beden dili
konuşmayı keser

✗ Bunlardan Kaçın

Boşver yaa, olur öyle, takma...

Seni anlıyorum (ardından kendi hikaye)

Neden böyle hissediyorsun ki?

Ben olsaydım şöyle yapardım.

En azından..." (küçümseme)

✓ Bunları Kullan

"Bu gerçekten zor olmalı."

"Biraz daha anlatır mısın?"

"Şu an nasıl hissediyorsun?"

"Sana nasıl destek olabilirim?"

"Seninle bu konuyu konuşmak isterim."

OYUN ZAMANI

«Ne dedi?»

KAHVE MOLASI

**YEDİTEPE
ÜNİVERSİTESİ**

30.yıl

Etkili & İkna Edici Konuşma

Doğru mesajı, doğru şekilde, doğru kişiye iletmek

MEHRABIAN MODELİ

%55

Beden Dili

Duruş, mimik, göz teması

%38

Ses Tonu

Hız, vurgu, ritim

%7

Kelimeler

İçerik, anlam

Etkili ve İkna Edici Konuşma

Temel Sunum Becerileri

Yapılandırılmış, net ve etkileyici mesaj iletimi

Ses Tonu & Hız

Vurgu, tempo ve açıklığın iletişimdeki gücü

Beden Dili

Sözsüz sinyallerin mesajı güçlendiren etkisi

Pozitif & Yapıcı Dil

Olumlu, çözüm odaklı ifade biçimleri

İkna Teknikleri: Aristoteles'in Üç Silahı

ETHOS

Güvenilirlik

Kimsin? Neden seni dinleyelim?
Uzmanlık ve güven inşa et.

PATHOS

Duygu

Dinleyicinin duygularına hitap et.
Hikâye anlat, bağ kur.

LOGOS

Mantık

Veriler, kanıtlar, örnekler.
Argümanını sağlam temele oturt.

En ikna edici konuşmalar üçünü dengeli kullananlar. Hangisi senin güçlü yönün?

Etkili Konuşma Yapısı: Monroe'nun Gdlenmiř Dizisi

1 DİKKAT

Güçlü bir açılışla dikkat ek. şok edici istatistik, hikye veya soru.

2 İHTİYAÇ

Sorunun var olduėunu kanıtla. Dinleyiciyi dokunduran bir ihtiyaç ortaya koy.

3 TATMIN

zmn sun. Neden bu zm? Somut, uygulanabilir adımlar.

4 GöRSELLEřTİRME

Sonuçları hayal ettir. Uygularsa ne olur? Olmazsa ne olur?

5 EYLEM

Harekete geçir! Net ve tek bir eylem çağrısıyla bitir.

OYUN ZAMANI

En sevdiğin dizi/film/şarkı/oyun vb. neden önemli?

Tartışma: Monroe dizisini kullanabildiniz mi? Hangi ikna yöntemi işe yaradı? Ethos, Pathos, Logos'tan hangisini kullandınız?

Çatışma Çözme & Geri Bildirim

Çatışmada kaçınılmazı değil, yönetilebiliri seç

Pasif

Duygularını ve ihtiyaçlarını ifade etmekten kaçınan iletişim biçimi.

Agresif

Karşıdakinin haklarını gözetmeksizin, zorlayıcı ve yargılayıcı ifadeler.

Asertif

Haklarını saygıyla, net ve doğrudan ifade eden sağlıklı iletişim.

"Sen Dili" vs "Ben Dili"

Sen dili: "Beni hiç dinlemiyorsun!"

Ben dili: "Duyulduğumu hissetmiyorum."

Ben dili çatışmayı azaltır, bağlantıyı güçlendirir.

Yapıcı Geri Bildirim

Eleştiri almak ve vermek için:

- Yargılı → Yargısız gözlem ifadeleri
- Spesifik, zamanında ve çözüm odaklı
- Karşılıklı saygı çerçevesinde

Rekabetçi

"Ben kazanayım!"

Asertif + İş birliğine kapalı. Acil kararlar için etkili.

İş Birlikçi

"İkimiz de kazanalım!"

Asertif + İş birliğine açık. En sağlıklı çözüm.

Uyumlu

"Sen kazan, olsun."

Pasif + İş birliğine açık. İlişkiyi korumak öncelik.

Uzlaşan

"İkimiz de biraz verelim."

Orta yol. Hızlı çözüm ama tam tatmin yok.

Kaçınan

"Konuşmayalım."

Pasif + İş birliğine kapalı. Küçük sorunlar için işe yarar.

Yapıcı Geri Bildirim: SBI Modeli

Situation (Durum)

Ne zaman, nerede oldu?

"Dün saat 14:00'deki sunum hazırlığında..."

Behavior (Davranış)

Tam olarak ne yaptı?

"...önerilerimi duymazdan geldin."

Impact (Etki)

Bu davranışın sonucu ne?

"Bu durum grubun moralini olumsuz etkiledi."

✗ Yargılayıcı: "Sen hep böyle yaparsın!" **✓ SBI:** "Dünkü toplantıda (S), raporu paylaşmadığında (B), zamanımızı boşa harcamış olduk (I)."

1

GÖZLEM

Yargılamadan, sadece gözlemlediğini ifade et.

"Raporu bugün teslim etmedin." (X Sorumsuzsun)

2

DUYGU

Kendi duygunu ifade et, karşıdakini suçlama.

"Endişelendim." (X Sen beni üzdün)

3

İHTİYAÇ

Bu duygunun arkasındaki ihtiyacı paylaş.

"Çünkü ekip olarak güvenilirliğimize önem veriyorum."

4

İSTEK

Net ve somut bir istekte bulun.

"Yarına kadar teslim edebilir misin?"

OYUN ZAMANI

Senaryo A

"Grup ödevi"

Bir arkadaşın sözleştiğiniz çalışmaya gelmedi. Ne yaparsın?

Senaryo B

"Farklı fikir"

Proje sunumunda iki farklı yöntem konusunda anlaşamıyorsunuz.

Senaryo C

"Geri bildirim"

Arkadaşının yaptığı işi beğenmedin ama incitmek istemiyorsun.

